

OÜ Utilitas Wind
utilitaswind@utilitas.ee

Meie 05.02.2025 nr 13-5/96-2

Seisukoht riigi eriplaneeringu algatamise taotlusele

Austatud riigi eriplaneeringu algatamise taotluse esitajad

Esitasite 04.10.2024 Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile (ReM) taotluse algatada riigi eriplaneering (REP) ja keskkonnamõju strateegiline hindamine. Taotluse kohaselt oleks REP-i koostamise eesmärk maismaal paiknevate tuuleparkide ja nende toimimiseks vajalike ehitiste (k.a. ühendus liitumispunktiga) püstitamine.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõikele 1 kuulub alates 1. jaanuarist 2025 ruumilise planeerimise korraldamine Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) haldusalasse. Seega andis ReM alates 1. jaanuar 2025 MKMile üle ka teie poolt esitatud riigi eriplaneeringu taotluse menetlemise.

25.10.2024 pöördusime riigi eriplaneeringu algatamise taotluse menetlemisel selle asjakohasuse väljaselgitamiseks Kliimaministeeriumi (ReM dokumendiregistri viida nr 14-5/4295-1) ja Mulgi valla (ReM dokumendiregistri viida nr 14-5/4295-2) poole. Pöördumises kirjeldasime REP-i regulatsiooni ning muuhulgas tõime välja, et REP tuleb koostada eelkõige juhul, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valiku või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Ühtlasi selgitasime, et REP-i puhul on tegemist ainukese riigi tasandi planeeringuliigiga, mis on otseselt ehitustegevuse aluseks ja mis võimaldab riigil sekkuda kohaliku omavalitsuse planeerimisautonoomiasse. Seepärast peab REP-i algatamist põhjalikult kaaluma ja REP algatatakse ainult mõjuvate põhjuste esinemisel lähtudes suurest riiklikust või rahvusvahelisest huvist. Tegemist on planeeringuliigiga, mis loodi selleks, et anda riigile võimalus enda jaoks oluliste ehitiste planeerimiseks ja seeläbi ka kiiremaks ehitustegevuse alustamiseks. Planeerimisseaduse (PlanS) § 27 lõikes 2 nimetatud ehitiste planeerimiseks ei pea aga koostama ilmtingimata REP-i, vaid selleks võib sobida ka mõni muu planeeringuliik. Näiteks kohaliku omavalitsuse eriplaneering (KOV EP).

15.11.2024 esitas Mulgi vald kirjaga nr 7-1/22-39 oma seisukoha riigi eriplaneeringu algatamise taotluse osas. Mulgi vald on seisukohal, et Mulgi vallas tuuleparkide ja nende toimimiseks vajalike ehitise kavandamiseks ei ole vaja algatada riigi eriplaneeringu koostamist. Mulgi vald kirjeldas seisukohas, et Mulgi valla juhtimises toimusid 2024. aastal suured muutused, mis pidurdasid tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu KSH menetlusprotsessi. Samuti pikendati kuni 31.03.2026. aastani tegevustoetust Mulgi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu tegevuste

toetamiseks. Eelnevalt tulenevalt on Mulgi vald oma seisukohas jõudnud järeldusele, et sisulise tööga on võimalik edasi liikuda 2025. aasta esimeses kvartalis, koostöös tuuleparkide arendajatega. MKM on seisukohale järgnevalt kindlaks teinud, et Mulgi vald on 2025. aastal tegevusi seoses kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlemisega kavandamas.

08.01.2025 esitas Kliimaministeerium kirjaga nr 7-15/24/5126-5 oma seisukoha riigi eriplaneeringu algatamise taotluse osas. Kliimaministeerium on oma seisukohas kokkuvõtvalt jõudnud järeldusele, et: „Antud juhul ei esine Kliimaministeeriumi hinnangul olukorda, mis tingiks PlanSi kohase kohustuslikus korras REPi algatamise. Seega tuleb kaaluda, kas riigi suur huvi kaalub üles KOVi planeerimisautonoomiasse sekkumise. Leiame, et Mulgi valla puhul ei kaalu riigi huvi taastuvenergeetika osakaalu suurenemise vastu üles KOVi huvi kaaluda oma planeerimismenetluses tuuleparkide mõju elu- ja looduskeskkonnale, kuivõrd Mulgi valla ümbruses on algatatud märkimisväärne hulk tuuleparkide planeeringuid. REPi algatamise kaalumise võiks olla põhjendatud, kui KOVides ei planeeritaks piisavalt tuuleparke ning oleks selge, et riigi sekkumine suure riikliku huviga taastuvelektri eesmärkide saavutamiseks on vajalik. Praeguse seisuga on tuuleparkide planeeringud algatatud 28 KOVis ja enamikus neist on tehtud ka märkimisväärseid pingutusi, et menetlusega edasi liikuda. Riiklikes huvides kavandatava ehitise planeerimiseks ei ole alati vajalik koostada riigi eriplaneeringut, kui kohaliku tasandi planeeringuga saab saavutada sama eesmärgi. Antud juhul viitab Mulgi valla algatatud planeering sellele, et Mulgi vald on valmis ise planeeringumenetlusega edasi liikuma. Seega leiame, et praegust planeeringute seisu ning Mulgi valla seisukohta arvestades, ei ole Mulgi vallas tuuleparkide rajamiseks sobilike alade leidmiseks riigi eriplaneeringu algatamine sobiv, vajalik ega mõõdukas abinõu.“

Lähtudes riigi eriplaneeringu algatamise taotluses esitatud informatsioonist ning Mulgi valla ja Kliimaministeeriumi esitatud seisukohtadest, hindas MKM riigi eriplaneeringu algatamise taotluse vastavust PlanS-i 2. ja 4. peatükile ning Regionaalministri 04.10.2023 määrusele nr 66 „Riigi eriplaneeringu algatamise taotlusele esitatavad nõuded“. Leiame, et kahe samal eesmärgil samade huvitatud isikute taotlusel koostatava ehitusõiguse aluseks oleva planeeringu, riigi eriplaneeringu ja kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu, samaaegset koostamist ei saa pidada eesmärgipäraseks ega halduse üldpõhimõtete ja planeerimise põhimõtetega kooskõlas olevaks. Riigil on juba oma huve võimalik teostada läbi tavapärase planeerimissüsteemi, kohaliku tasandi planeeringuinstrumendiga. Seega tuulepargi riigi eriplaneeringu algatamine Mulgi vallas ei ole proportsionaalne ega ka vajalik abinõu taotluses kirjeldatud eesmärgi saavutamiseks ning taotluses pole esitatud asjakohaseid, eelnevalt nimetatud määruse § 2 lõige 1 punkti 2 nõudele vastavaid, põhjendusi planeeringu koostamise vajaduse osas.

Tagastame eelnevalt toodud põhjendusest ja haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 6 punktist 2 ja § 15 lõikest 4 lähtudes riigi eriplaneeringu algatamise taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekancler

Lisaadressaadid: Kliimaministeerium
Mulgi Vallavalitsus

Kadi-Kaisa Kaljuveer
kadi-kaisa.kaljuveer@mkm.ee